

**TURVALLISUUS- JA KEMIKAALIVIRASTON (Tukes)
TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA
VUOSILLE 2014 – 2017**

5.10.2012

1 Johdanto

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) toiminta- ja taloussuunnitelma 2014-2017 on kytketty työ- ja elinkeinoministeriön konsernistrategian, hallitusohjelman (22.6.2011) sekä sisäasianministeriön sisäisen turvallisuuden ohjelman (8.5.2008), liikenne- ja viestintäministeriön VAK- strategia-asiakirjan, maa- ja metsätalousministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön sekä ympäristöministeriön strategioiden ja Tukesin toimialan neuvottelukuntien tavoitteisiin.

Resurssisuunnitelmaan sisältyy määrärahan peruslaskelman lisäksi myös muutosehdotus.

2 Toimintaympäristön muutokset

Toimintaan vaikuttavia keskeisiä toimintaympäristömuutoksia ovat:

Valtiontalouden kiristyminen ja tuottavuusvaatimukset

Julkisen talouden tiukkuus, valvontatehtävien lisääntyminen, keskittäminen ja toiminnan tehokkuuteen kohdistuvat vaatimukset aiheuttavat paineita tuotosten määrään ja toimitusaikoihin. *Toimintojen priorisointi, yhtenäistäminen, prosessien kehittäminen ja sähköistäminen, sisäinen ja ulkoinen yhteistyö, osaamisen kehittäminen sekä henkilöstön työhyvinvointi korostuvat.*

Muutokset toimijakentässä ja markkinoilla

Metsäteollisuuden ja kemian teollisuuden rakennemuutokset ovat näkyneet investointien vähytenä ja tuotantolaitosten siirtymisenä Suomen rajojen ulkopuolelle. Näiden rakennemuutosten ennustetaan jatkuvan. Toisaalta metsäteollisuuden ja kemianteollisuuden osaamisen avulla voi syntyä uutta liiketoimintaa biotaloudessa. Kaivostoiminnan volyyymi kasvaa ja se merkitsee kasvavia tehtäviä myös viranomaisille

Muutokset yritysten rakenteissa ja liiketoimintamalleissa - keskittyminen, toiminnan ja omistuksen eriytyminen, verkottunut toiminta ja kansainvälistyminen vaikuttavat entistä enemmän yritysten toimintaan. Muutokset näkyvät rajapintoihin liittyvinä riskeinä ja vastuurajojen hämärtyminenä. Myös palveluvaltaistuminen, työvoiman, tavaroiden ja palveluiden vapaa liikkuvuus, tuotteiden valmistuksen voimakas siirtyminen Euroopan ulkopuolelle ja lisääntyvä sähköinen kaupankäynti muuttavat toimintaympäristöä.

Aktiivinen turvallisuusviestintä, oikean ja ymmärrettävän tiedon tarjonta ja sosiaalisen median hyödyntäminen, uusien valvontamenettelyjen kehittäminen, T&K- toiminta ja yhteistyö viranomaisten kesken EU:n sisällä, Pohjoismaiden kesken ja kansallisesti.

Ympäristö- ja turvallisuusarvojen muutos

Ympäristö- ja turvallisuusarvot muuttuvat jatkuvasti ja korostuvat erityisesti kriisi- ja onnettomuustilanteissa. Edelläkävijäyritykset näkevät turvallisuusarvot myös taloudellisen lisäarvon tuottajana. Kuluttajat ja kansalaiset käyttäytyvät myös vastoin heidän turvallisuusarvojaan. Energiatehokkuuden merkitys kasvaa ja eri energiatuotantomuotoihin kohdistuu ympäristö- ja ilmastonuojelun aiheuttamia muutospaineita.

Kansalaiset ja media suhtautuvat viranomaistoimintaan yhä kriittisemmin.

Ennakoidaan ja varaudutaan T&K- toiminnalla, aktiivisella ja avoimella viestinnällä ja osaamisen kehittämisellä.

Sääntelyn lisääntyminen ja tehtäväalueen laajentuminen

Tavaroiden ja palveluiden vapaata liikkuvuutta koskeva EU:n yhdentymis- ja harmonisointikehitys jatkuu. EU:n uusi lainsäädäntöpuite (NLF) yhdenmukaistaa tuotteiden markkinavalvontaa, lisää koordinoitua tarvetta sekä kansallisten ja EU:n valvontaviranomaisten pakollisia tehtäviä

mm. tulliyhteistyössä ja eurooppalaisessa tietojen vaihdossa. Tukesin toimialoilla on jatkuvasti valmisteilla uusia EU- ja kansallisia säädöksiä. Sääntelyn piiriin tulevien tuotteiden ja niiden eri ominaisuuksien kirjo kasvaa koko ajan. Euroopan kemikaaliviraston (ECHA), jäsenmaiden toimivaltaisten viranomaisten ja valvontaviranomaisten yhteistyö REACH-asetuksen noudattamisen valvonnassa laajenee. Valvonnan resurssitarve kasvaa ja myös säädösten valmisteluun osallistuminen ja niiden toimeenpano vaativat resursseja. Sääntelyn kasvu lisää toiminnanharjoittajien Tukeisiin kohdistuvaa neuvonta- ja ohjauskysyntää.

Säädösten valmistelu-, valvonta-, tietojenvaihto ja raportointityö sekä osaamisvaatimukset lisääntyvät. Riskiperusteinen priorisointi, toiminnan tehostaminen, viranomaisyhteistyö ja neuvonnan lisääntyminen.

Teknologinen kehitys ja uudet innovaatiot

Teknologinen muutos ja innovaatiot ovat Tukesin toimialueella jatkuvia. Yksittäisten teknologioiden nopea kehitys näkyy tekniikan sovelluksissa laitoksissa, laitteistoissa, laitteissa tuotteissa ja palveluissa. Uusia teknologioita otetaan käyttöön ja tuodaan markkinoille, mikä vaikuttaa kaupankäyntiin, tuotteiden ja järjestelmien käyttöön sekä kuluttajien ja ammattilaisten käyttäytymiseen. Riskinarvioinnin ja -hallinnan merkitys kasvaa mm. uudentyyppisiin suuronnettomuusvaarallisiin laitoksiin ja kuluttajapalveluihin liittyen sekä kemikaaliturvallisuudessa nanoteknologiaan, hormonitoimintaa häiritseviin aineisiin ja kemikaalien yhteisvaikutuksiin liittyen. Automaatio, IT ja tietoliikenne integroituvat osaksi erilaisia laitteita ja laitteistoja. Yhteiskunnan riippuvuus teknologiasta ja samalla haavoittuvuus kasvavat. Yritysten ja ihmisten valmiudet ja mahdollisuudet (ikä, osaaminen, taloudelliset edellytykset) uuden teknologian käyttöön vaihtelevat.

Sääntelyn, valvonnan ja viestinnän, T&K:n sekä osaamisen kehittämisen tarve lisääntyy.

Organisatorinen hajautuminen ja toiminnan virtualisoituminen

Alueellisesti hajautunut toiminta (Tampere ja Rovaniemi) sekä lisääntyvä ulkoisten palvelujen käyttö (mm. Palkeet, IT) edellyttävät uusia toimintaa sopivia johtamis- ja toimintamalleja sekä niihin soveltuvia teknologisia ratkaisuja.

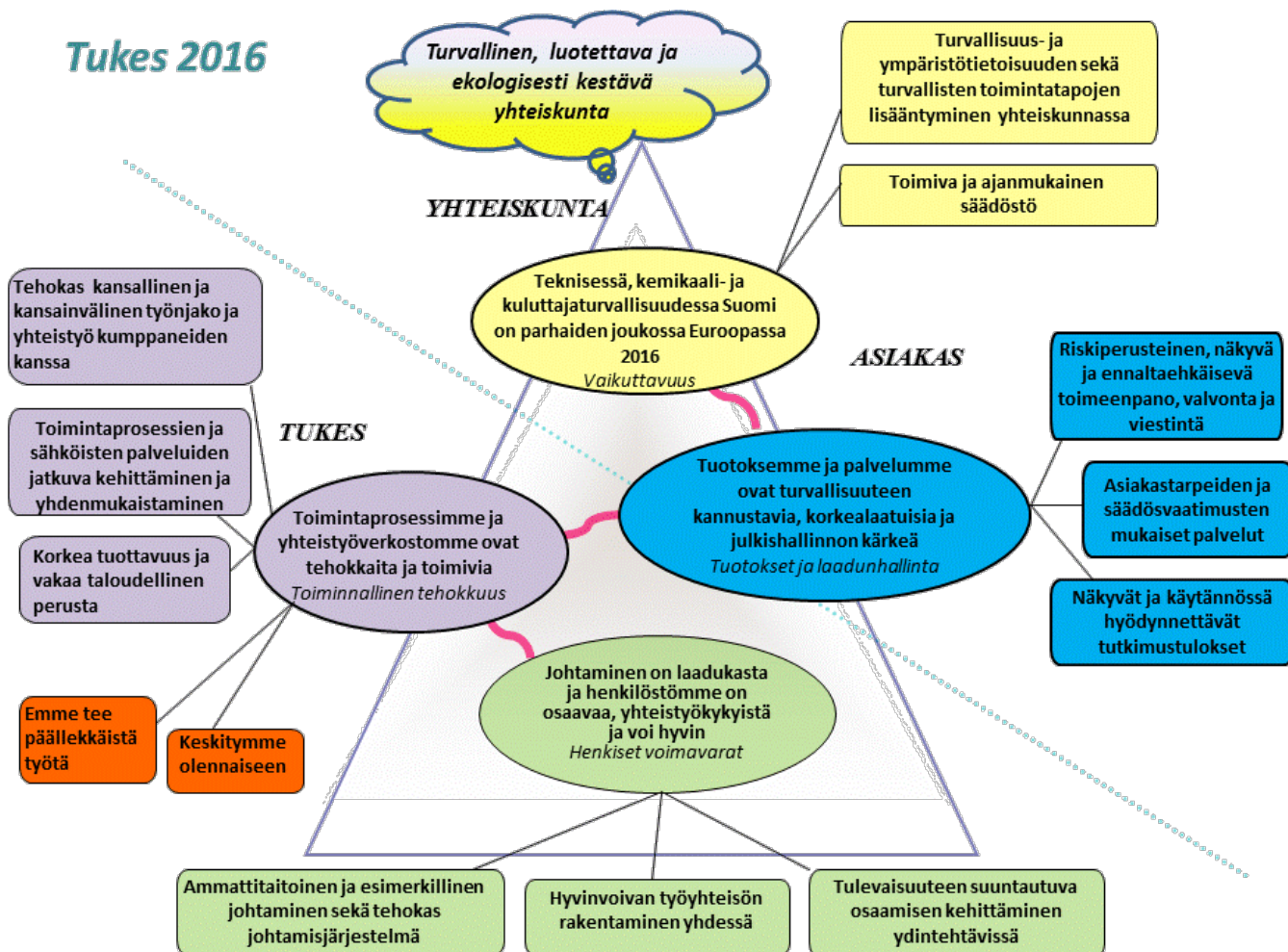
Osaamisen varmistaminen, yhteisen toimintakulttuurin rakentaminen sekä uusien johtamismallien ja teknologioiden hyödyntäminen.

Muutoksiin varaudutaan seuraavasti:

- *priorisoimalla ydintoimintoja ennaltaehkäisevään, riskiperusteiseen valvontaan ja viestintään asiakas- ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden perusteella*
- *toimimalla tiedonvälittäjänä ja -jalostajana kansalaisille, kuluttajille ja yrityksille*
- *osallistumalla kansallisen ja kansainväliseen yhteistyöhön valvonnassa, viestinnässä ja T&K-toiminnassa*
- *vaikuttamalla toimialan kansalliseen ja EU-sääntelyyn*
- *ennakoimalla teknologisia riskejä sekä osallistumalla riskienhallinnan keinojen ja menetelmien kehittämiseen*
- *osaamisen jatkuvalla kehittämisellä ydintehtävissä (erityisesti uudentyyppisten riskien arviointi ja hallinta)*
- *yhtenäistämällä ja sähköistämällä toimintaprosesseja*
- *panostamalla hajautetun organisaation johtamiseen*

3 Toimintalinjaukset ja tavoitteet

Vision toteuttamiseksi Tukes on asettanut seuraavat tavoitteet ja tehnyt strategiavalinnat:

Kuvion keskiosassa visio on jaettu osavisioksi vaikuttavuuden, tuotosten ja palveluiden, toiminnallisen tehokkuuden ja henkilöstön/osaamisen näkökulmista. Kuvion ulkokehällä on visiotavoitteiden toteuttamiseksi tehdyt (strategiset) valinnat. Toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittu niin, että strategisille valinnoille on asetettu täsmällisemmät tavoitteet ja mittarit.

3.1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Turvallisuus- ja ympäristötietoisuus sekä turvalliset toimintatavat lisääntyvät yhteiskunnassa

Tavoitteen saavuttamista seurataan turvallisuus- ja luotettavuustason kehittymistä kuvaavien indikaattoreiden avulla. Indikaattoreiden tavoitekausi yltyy vuoteen 2017. Indikaattoristo ja tavoitearvot täsmennetään vuoden 2013 aikana. Seuraavassa oleellimmat indikaattorit (tarkemmat indikaattorit sisältyvät tulossopimukseen):

Turvallisuusriskien hallinnan puutteista johtuvat henkilö-, ympäristö- ja omaisuusvahingot eivät lisäänty Tukesin toiminta-alueilla.

- Toimialueella kuolemaan johtaneiden onnettomuuksien (pl. sähköpalokuolemat), lukumäärien 10 vuoden liukuva keskiarvo (lähtövuosi 2004: 9,2). Tavoite v. 2017 <7,3
- Sähköpalokuoleminen lukumäärä (2004: 25). Tavoite v. 2017 <16

Tuotteiden, laitteistojen ja laitosten tekninen turvallisuus ja luotettavuus pysyvät vähintään ennallaan

- Markkinoilla olevien vakavasti puutteellisten sähkötuotteiden (taso 0-1, asteikolla 0-5) 5 vuoden keskiarvon kääntyy laskuun.

Turvalliset toimintatavat lisääntyvät yhteiskunnassa

Yritysten, toiminnanharjoittajien ja kansalaisten toimintatavat tulevat turvallisemmiksi

- Toimintatavoiltaan merkittävästi puutteellisten (taso 0-1, asteikolla 0-5) kemikaali- ja räjähdetuotantolaitosten osuus valvontakohteista vähenee (%). Tavoite v. 2017 <5 %.
- Kemikaali- ja räjähdetuotantolaitoksien, joissa riskienhallinta on hyväksyttävällä tasolla (vähintään 3 asteikolla 0-5), osuus valvontakohteista kasvaa (%). Tavoite v. 2017 > 50 %.
- Rekisteröitävien painelaitteiden määräaikaistarkastusten kattavuus paranee (%). Tavoite v. 2017 >90 %

Kemikaalituotevalvonnan vaikuttavuusindikaattoreita testataan vuonna 2013.

Tukes osallistuu lainsäädännön valmisteluun ministeriön apuna ja tukee asiantuntemuksellaan toimialan lainsäädännön kehittämistä ja toimeenpanoa. Osallistutaan EU- ja kansallisen lainsäädännön valmisteluun ja kehittämiseen (esim. NLF-tuotedirektiivit, markkinavalvontasäädökset, tuoteturvallisuudirektiivi, Seveso-direktiivi ja biosidiasetuksen nojalla annettavat säädökset). Valvonnasta, sidosryhmäyhteistyöstä sekä tutkimus- ja selvitystoiminnasta saatua tietoa hyödynnetään kehitystyössä. Kansallisen säädösten kehittämisessä hyödynnetään standardointia sekä teknistä ohjeistusta.

Tavoitteina on että:

- toimialueen EU- säädösten jälkiseurantaan ja uudelleentarkasteluun on osallistuttu,
- toimialan uudet säännökset ovat oikein kohdennettuja, selkeitä, toimeenpantavissa ja parantavat turvallisuustasoa eivätkä ole päällekkäisiä tai ristiriitaisia.

3.2 Toiminnallinen tuloksellisuus

3.2.1 Tuotokset ja laadunhallinta

Toimeenpano, valvonta ja viestintä on näkyvää, riskiperusteista ja ennaltaehkäisevää

Tukesin palvelut ja tuotokset muodostuvat ennakoivasta (proaktiivinen) ja jälkikäteisvalvonnasta sekä niitä tukevista viestinnästä ja T&K- toiminnasta.

Tuotteita valvotaan markkinavalvonnalla vaarallisten tai muuten vaatimusten vastaisten tuotteiden poistamiseksi markkinoilta ja määräysten noudattamisen varmistamiseksi. Valvotaan myös REACH menettelyjen ja niistä tehtyjen ECHAN päätösten noudattamista.

Laitoksissa Tukes valvoo säännöllisten valvontakäyntien perusteella säädösvelvoitteiden noudattamista vaarallisia kemikaaleja käyttävissä tuotantolaitoksissa ja varastoissa, kaivoksissa, räjähdetehtaissa ja painelaittekohteissa. Valvonta kohdennetaan alueille, joissa riskit ovat suurimmat. Valvontakäyntejä vähennetään, mikäli tulokset ja yritysten vapaaehtoiset järjestelmät sen sallivat.

Tavoitteena on, että:

- valvonta on riittävän kattavaa ottaen huomioon kunkin toimialan erityispiirteet,
- vaarallisimpia/vaatimustenvastaisimpia tuotteita tai palveluita on vähemmän,
- terveydelle ja ympäristölle haitallisimpien kemikaalien riskit on tunnistettu ja ne ovat hallinnassa,
- riskiperusteinen priorisointi käytössä keskeisillä säädösalueilla,
- suunniteltu valvonta toteutuu 100 % (*toteutuneet / suunnitellut valvontatoimenpiteet*)

- toiminnanharjoittajien omaehtoisen valvonnan osuus lisääntyy Tukesin valvontaan verrattuna sekä
- Tukes valvoo ohjauksessaan olevia valvontaviranomaisia tehokkaasti

Valvontakäynnit/-tapaukset yhteensä	2011 tot	2012 arvio	2013 arvio	2014 arvio	2015 arvio	2015 arvio	2016 arvio	2017 arvio
Valvontakäynnit yhteensä [vv. 2012-2017 luvut tarkistetaan]	5 227	4 323	4 325	4 325	4 325	4 325	4 325	4 325
Kaivostoiminnan valvontakäynnit	-	150	150	150	150	150	150	150
Kuluttajatuotteiden valvontatapaukset	330	330	330	330	330	330	330	330
Kemikaalien markkinavalvontatapaukset	250	250	250	250	250	250	250	250
Uuden kemikaalilain mukaiset kenttätarkastukset ¹⁾	-	-	100	400	800	800	800	800
Yhteensä	5 807	5 053	5 155	5 455	5 855	5 855	5 855	5 855

1) riippuu kemikaalilain uudistuksen sisällöstä ja mahdollisista lisäresursseista

Aktiivisella viestinnällä tuodaan valvonnan tulokset asiakkaiden ja yhteiskunnan hyödynnettäväksi ja vaikutetaan ennakoivasti kansalaisten asenteisiin ja käyttäytymiseen. Erityistä huomiota kiinnitetään viestinnän selkeyteen ja ymmärrettävyyteen, tavoitettavuuteen ja helppokäyttöisyyteen. Viestintäkanavia käytetään monipuolisesti eri kohderyhmien tarpeet huomioon ottaen. Viestinnän päätuotoksia ovat verkkosivusto ja siihen liittyvä sähköinen palvelukokonaisuus, neuvontapalvelut, mediaviestintä ja muut tiedotteet, julkaisut, tietopalvelut, intranet ja muut sisäiseen viestintään liittyvät tuotokset. Tavoitteena on, että:

- toiminnanharjoittajien toimintaedellytykset ovat säädöselvoitteiden täyttymisen kannalta tasapuolisia (valvonnan uskottavuus),
- toimijoiden tieto heitä koskevista vaatimuksista lisääntyy, turvallinen toiminta lisääntyy,
- palveluiden käyttäjät löytävät palvelut helposti,
- Tukes-lähtöiset turvallisuusviestinnän keskeiset teemat ovat selvästi näkyvissä viestintävälineissä (yleis- ja ammattimedia),
- viestintä säädösmuutoksista, merkittävistä valvontatoimenpiteistä, onnettomuustutkinnasta ja projekteista on systemaattista ja kattavaa sekä
- REACH- , CLP- ja biosidi-neuvontapalvelu, Ekosuunnittelu.info-sivusto ja muut Tukesin neuvontasivustot tarjoavat ajantasaista tietoa toiminnanharjoittajille heidän velvollisuuksistaan ja vastaa tavoiteajassa heidän kysymyksiinsä.

Viestintää uudistetaan yhteisöllisen median suuntaan. Uudistamisessa hyödynnetään kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä ja verkostoja. Sisäinen viestintä on vuorovaikutteista ja aktiivista.

Viestintätuotokset

Tuotokset yhteensä	2011 tot	2012 arvio	2013 arvio	2014 arvio	2015 arvio	2016 arvio	2017 arvio
Tiedotteet, julkaisut ym	112	110	110	110	110	110	110
Verkkopalvelujen käyttö	1 566	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
REACH- ja CLP- neuvontapalvelu (kpl)	580	600	600	600	600	600	600
Biosidi-neuvontapalvelu ¹⁾	-	-	50	200	200	200	200

1) alkaa syyskuussa 2013

Suunnitelmakauden alkuvaiheessa painottuvat EU:n biosidiasetuksen edellyttämien neuvontapalvelujen varmistaminen sekä tiedottaminen kasvinsuojeluaineiden kestävästä käytöstä, rakennustuoteasetuksesta sekä muista EU- säädöksistä ja niiden johdosta annettavista kansallisista säädöksistä.

Asiakastarpeiden ja säädösvaatimusten mukaiset palvelut

Tukes valvoo lupien ja turvallisuusselvitysten perusteella säädösvelvoitteiden noudattamista vaarallisia kemikaaleja käyttävissä tuotantolaitoksissa ja varastoissa, kaivoksissa, räjähdeteh-teissa ja painelaitekohteissa. Laitteistovalvonnassa varmistetaan vastuuhenkilöiden pätevyys, käsitellään liikeilmoitukset ja valvotaan toimintaa mm. ilmoitusten, rekisterien ja oma-aloitteisen valvonnan keinoin. Valvonnalla varmistetaan palveluiden säädösten mukainen toi-minta ja toimintaedellytykset.

Tukes valmistautuu vastaanottamaan kunnilta, aluehallinnosta ja Suomen ympäristökeskuses-ta uuden kemikaalilain mukaisesti siirtyvät markkinavalvontatehtävät, jos lakiesitys näiltä osin hyväksytään. Lisäksi uutena tehtävänä tulee, uuteen EU:n biosidiasetukseen perustuen, biosi-deilla käsiteltyjen esineiden valvonta.

Kemikaalien turvallisuus varmistetaan riskinarvioinnin ja -hallinnan ja hyväksymismenettelyjen avulla sekä osallistumalla säädösten toimeenpanoon EU-yhteistyönä. Kemikaalituoterekisteriä (KETU) hyödynnetään kemikaalien riskinarviointi- ja hallintatehtävissä. Valvonnassa tavoittee-na on reagoida vakaviin puutteisiin nopeasti.

Uutena tehtävänä korostuu alueellisen ja paikallisen valvontatoiminnan ohjaus- ja yhtenäistä-mistehtävä.

Kaikilla Tukesin toimialoilla otetaan huomioon asiakkaiden tarpeet ja aikataulut.

Kaivosvalvonnan käsittelyaikatavoitteet otetaan käyttöön suunnitelmakauden alkupuolella.

Keskeiset tavoitteet ovat:

- asiakastyytyväisyys korkealla tasolla (esim. asteikolla 1-5, väh. 4)
- tavoiteajoissa pysyminen,
- tieto keskeisistä säädös- ja muista keskeisistä muutoksista saatavissa verkossa sekä
- kaikkien toimialojen neuvontapalvelut verkossa.

Käsittelyaikatavoitteet	Enimmäisai- katavoite	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	(pv)	tavoiteajassa käsiteltyjen asioiden osuus (%)						
*Kuulemis- ja lausunto- menettelyä edellyttävät luvut ja ilmoitukset	180	77	80	80	90	90	90	90
*Muut luvat ja ilmoitukset	80	88	90	90	90	90	90	90
Pätevyysarvioinnit	20	99	90	90	90	90	90	90
*Siirtotodistukset	7	75	90	90	90	90	90	90
*Sähkölaitteistojen käy- tönjohtaja -ilmoitukset	30 ¹⁾	22	80	80	90	90	90	90
*Sähköurakointi- ilmoitukset	30 ¹⁾	48	80	80	90	90	90	90
*Kylmälaitteiden ilmoitukset	60	75	80	90	90	90	90	90
*Räjähteiden vaarallisuus- luokitus	60	100	90	90	90	90	90	90
*Vakavamman riskin kulu- tustavara- ja kuluttajapal- velusilmoitusten käsittely	42	50	90	100	100	100	100	100
*Rapex-tiedonvälitys	2	98	100	100	100	100	100	100
*REACH ja CLP- neuvontakyselyn kirjalli- nen vastaus	7	90	90	90	90	90	90	90
*Biosidi-neuvontakyselyn kirjallinen vastaus	14	90	90	90	90	90	90	90
Kasvinsuojeluainehake- mukset ²⁾	säädösperus- teinen	-	-	90	90	90	90	90
Biosidihakemukset ²⁾	säädösperus- teinen	-	-	90	90	90	90	90

1) enimmäisaika on muutettu v. 2013 alkaen (aik. 20 pv), 2) Biosidi- ja kasvinsuojeluaineiden arviointien ja valmistehyväksymisten käsittelyjen määräajat vaihtelevat 30 - 365 vrk.

Valvontatuotokset	2011 tot	2012 arvio	2013 arvio	2014 arvio	2015 arvio	2016 arvio	2017 arvio
Luvat ja ilmoitukset	9 697	5 000	6 050	6 100	6 100	6 100	6 100
Kasvinsuojeluaineiden ja biosidien hyväksymispäätök- set	273	450	452	590	355	240	240
Biosidien ja kasvinsuojeluai- neiden riskinarviointi EU:lle REACH- ja CLP-asetusten mukaiset arviointitehtävät	4	14	19	18	19	16	16
Suomen kantojen valmistelu biosidi- ja kasvinsuojeluai- neiden hyväksymiseksi EU:ssa	108	115	120	120	120	120	120
Kasvinsuojeluaineiden käy- tön hyväksymiset ¹⁾	86	80	75	75	75	75	75
Turvallisuus selvitykset	4	1	11	45	3	3	3
Tutkinnot	23	50	50	20	-	10	50
Kemikaali-ilmoitukset	1 802	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Korjattavaksi palautetut ilm.	12 774	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Painelaitteiden muutokset	3 171	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Rekisteröinnit (painelaite)	200	200	200	200	200	200	200
Sähkölaitteist. ilmoitukset	13 000	13 000	13 000	13 000	13 000	13 000	13 000
Kuluttajailmoitukset	550	500	500	500	500	500	500
Rapex-ilmoitukset	373	200	200	200	200	200	200
Muut selvitykset ²⁾	1 263	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Tuotokset yhteensä	1 699	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
	45 027	38 810	39 877	40 068	39 772	39 664	39 704

1) Kasvinsuojeluaineiden kestävän käytön kouluttajien, tutkinnon järjestäjien ja levitysvälineiden testaajien hyväksymiset,
2) Sis. testattavat sähkötuotteet, asiakirjavalvonta, vakauskehotteiden seuranta, asiakkaiden selvityspyynnöt (sähköura-
kointi ja -laitteet), töiden johtajan nimeämisen kehotuskirjeet (sähköurakointi)

Tukes laatii vuosina 2015 ja 2017 komissiolle toimitettavat kertomukset REACH- ja CLP-asetusten kansallisesta soveltamisesta.

Näkyvät tutkimustulokset ja valvontahavainnot

T&K- toiminta tukee ennaltaehkäisevää valvontaa ja viestintää. T&K- toiminta perustuu Tukesin tutkimuslinjaukseen ja sen tutkimusohjelmaan sekä valvontatietojen hyödyntämiseen. Tukesin tutkimuslinjausta ylläpidetään niin, että se vastaa koko Tukesin tutkimustarpeita.

T&K- toimintaa tehdään aktiivisessa yhteistyössä sidosryhmäkumppaneiden sekä keskeisten turvallisuus- ja tutkimustoimijoiden kanssa. Tutkimustoiminnassa edistetään Tukesin toimialueiden turvallisuustutkimuksen kehittymistä sekä verkottumista kansallisesti ja kansainvälisesti. Projektit linkitetään muihin toimialan kansallisiin tai kansainvälisiin T&K -kokonaisuuksiin (tutkimusohjelmat, EU-tutkimus). Verkottuneella projektitoiminnalla edistetään henkilöstön osaamisen ja asiantuntemuksen kehittymistä.

Tutkimustoiminnassa keskitytään Tukesin toimialan kannalta tärkeisiin ja hyödynnettäviin aiheisiin. Tutkimus- ja selvityshankkeissa painotetaan turvallisuustason seurantaan ja arviointiin (valvonnan suuntaaminen ja ennakointi), riskien arviointiin ja riskien hallintaan sekä lainsäädännön toimivuuteen ja sen kehittämistarpeisiin.

T&K- toiminnan tulokset hyödynnetään ja viestitään tehokkaasti. Toimialan kansallisia ja kansainvälisiä tutkimuksia ja selvityksiä seurataan ja hyödynnetään aktiivisesti.

Keskeiset tavoitteet ovat:

- toimialan rekistereihin kerättyä analysoitua tietoa hyödynnetään viestinnässä ja valvonnassa,
- rekistereissä olevaa julkisen tiedon hyödyntäminen lisääntyy sekä
- Tukesin tutkimuslinjaus toteutuu.

3.2.2 Toiminnallinen tehokkuus

Toimintaprosessien ja sähköisten palvelujen jatkuva kehittäminen ja yhdenmukaistaminen

Suunnitelmakauden alkuvaiheessa keskitytään muutosten toteuttamiseen - toiminta useassa toimipaikassa ja uusien tehtävien integrointi (kaivoslain ja mahdollisen uuden kemikaalilain mukaiset tehtävät). Synergiahyötyjen saamiseksi jatketaan toimintaprosessien kehittämistä ja yhtenäistämistä.

Suunnittelukauden aikana toteutetaan tietohallintostrategiaan (2011) sisältyvää toimenpideohjelmaa ottaen huomioon TEM- konsernin tietohallinnon kehittämissuunnitelma ja toimenpideohjelma (mm. kokonaisarkkiteuuri, rekisterien yhtenäistäminen, sähköinen asiointi, muiden viranomaisrekisterien yhteiskäyttö). ICT- järjestelmiä ajantasaistetaan ja yhtenäistetään. Työ sovitetaan yhteen valtion konsernitason IT- hankkeiden kanssa. Sähköisiä palveluja kehitetään asiakkaiden tarpeiden (mm. kemikaali- ja palveluvalvonnan asiakkaat) mukaisesti.

Keskeiset tavoitteet ovat:

- prosessit ovat yhdenmukaisia ja tehokkaita,
- tuotokset ovat laadukkaita ja niitä hyödynnetään,
- uudet toiminnot on vakiinnutettu,
- toimintaprosessien sähköistämistaso kasvaa,
- kaikkien toimialojen lomakkeet ovat verkossa,
- viranomaisrekisterien yhteiskäyttö lisääntyy sekä
- toimintaa ja palveluja koskevien arviointien tulokset ovat hyvää tasoa; prosessit osiossa 60 % (EFQM).

Tehokasta kansallista ja kansainvälistä työnjakoa ja yhteistyötä kumppaneiden kanssa

Kansainvälisen toiminnan linjausta päivitetään ja toteutetaan. Tavoitteena on lisätä yhteisiä valvonta-, viestintä ja T&K- projekteja sekä osallistua yhteisöläinsäädäntöä koskeviin toimeenpanotehtäviin. Yhteistyötä elinkeinotoiminnan ja kaupan kannalta tärkeiden valtioiden (Venäjä, Kiina) kanssa vahvistetaan.

Keskeiset tavoitteet ovat:

- yhteistyöprojektien ja muun yhteistyömuotoisen toiminnan osuus kasvaa,
- yhteistyö on suunnitelmallista ja tehokasta,
- vaikutetaan johdonmukaisesti EU:n kemikaali-, tuote- ja olosuhdevalvontasäätelyyn,
- osallistutaan suunnitelmallisesti valvonta- ja toimeenpanoyhteistyöhön (kemikaalituotevalvonnassa erityisesti: ECHAN valvontafoorumiyhteistyö)
- EU-yhteistyöprojektien ja muun yhteistyömuotoisen toiminnan osuus kasvaa (strategisesti merkittävät),
- yhteistyö kolmansien maiden kanssa vakiintuu (yhteydet, tietojenvaihto/ Kiina, Venäjä, muut kaupan ja teollisuuden kannalta tärkeät maat) sekä
- kv-yhteistyössä saatua tietoa hyödynnetään kansallisessa yhteistyössä.

Korkeaa tuottavuutta ja vakaata taloudellista perustaa

Projektitoimintaa käytetään laajasti ja johdonmukaisesti tuottavuuden lisäämiseksi. Ulkoisia palvelujentuottajia käytetään muissa kuin ydintehtävissä.

Keskeiset tavoitteet ovat:

- suunnitelmien toteutumisaste on hyvä (%),
- projektien toteutumisaste on hyvä,
- tuottavuus ja taloudellisuus on valtionhallinnon hyvää tasoa (yli keskitason),
- toimeksiantajaministeriöiden rahoitus kattaa kustannukset,
- ulkoistettujen tehtävien osuus kasvaa hallitusti ja taloudellisesti,
- maksullinen toiminta on kustannusvastaavaa,
- nettobudjetoitu toiminta toteutuu suunnitellusti sekä
- nettobudjetoidulla alueella on riittävä perusrahoitus.

Henkilöstön käyttö toiminnoittain

Valvontaan ja toimeenpanoon käytetään henkilöstön työajasta runsaat 65 %, viestintään lähes 15 % ja kehitystoimintaan (sisältää myös kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön) noin 20 %.

3.3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Toteutetaan vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman mukaista inhimillisen pääoman suunnitelmaa.

Ammattitaitoinen ja esimerkillinen johtaminen sekä tehokas johtamisjärjestelmä

Henkisten voimavarojen kehittämistä toteutetaan henkilöstöstrategian ja työhyvinvointiohjelman avulla. Niiden osana ovat mm. johtamisjärjestelmien jatkuva kehittäminen ja palkkausjärjestelmän kannustavuudesta ja kilpailukyvyistä huolehtiminen.

Keskeiset tavoitteet ovat:

- henkilöstötilinpäätöksen tulokset ovat vähintään valtion keskimääräistä tasoa,
- henkilöstöä koskevat menettely yhdenmukaiset,
- EFQM/johtajuus- osio on tasolla 60

- hajautetun organisaation johtamisosaaminen paranee,
- henkilöstöstrategia toteutuu suunnitelman mukaisesti sekä
- kilpailukykyinen ja oikeudenmukainen palkkaus.

Tulevaisuuteen suuntautuva osaamisen kehittäminen ydintehtävissä

Osaamisen kehittäminen kohdennetaan ydinosaamisiin ja niitä tukeviin perusosaamisiin toimintokohtaisten kehittämissuunnitelmien avulla. Osaamisen kehittäminen sovitetaan yhteen muuhun toimintojen kehittämiseen ja uudistamiseen. Rekrytoinnissa osaamispotentiaali on erityishuomion kohteena. Etäjohtamisosaamiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Keskeiset tavoitteet ovat:

- kehittämissuunnitelmat toteutuvat toimintokohtaisten osaamiskartoitusten pohjalta,
- osaamisen kehittämiseen on käytetty työaikaa 8 pv/htv,
- varamiesjärjestelmä varmistetaan moniosaamisella sekä
- moniosaaminen ydintehtävissä lisääntyy.

Hyvinvoivan työyhteisön rakentaminen yhdessä

Muutostilanteissa jatkuvana haasteena on ylläpitää tukeslaisten työkykyä ja motivaatiota. Tämän tavoitteeseen pyritään toteuttamalla henkilöstölinjausta ja työhyvinvointiohjelmaa yhdessä henkilöstön kanssa.

Keskeiset tavoitteet ovat:

- työilmapiirikyselyjen tulokset ovat (asteikolla 1-5) väh. 3,5 (VM Baro) ja vertailutietojen yläpuolella,
- työhyvinvointiohjelma toteutuu,
- yhteisiin arvoihin ja pelisääntöihin on sitouduttu sekä
- hyvä yhteishenki ja työilmapiiri.

3.4 Kehityshankkeet

Tukesin tavoite on käyttää määrärahasta vuositasolla 10 % hanke/projektitoimintaan, tämä jakautuu ICT-kehittämiseen 70 %, tutkimus- ja selvitys 15 % ja viestintä 15 %.

Tukesin tietohallintostrategia määrittää tarkemmin tietohallintoon liittyvien projektien aikataulut. Merkittävimpiä projekteja ovat rekistereiden yhdenmukaistaminen, sähköisen asioinnin ja sähköisten palvelujen kehittäminen, kaivosalan rekisterin jatkekehittäminen, valtion yhteisten tietohallintojärjestelmien käyttöönotto ja toimintajärjestelmän jatkekehitys.

4 Resurssisuunnitelmat

Henkilöstö

Tuottavuusohjelman henkilöstövähennys vv. 2007 – 2011 13,6 htv toteutui. Kemikaalituotevalvonnan tehtäviin sisältyy yhteensä 2 htv vähennys vv:lle 2014 - 2015. Tarvittavat vähennykset kohdennetaan ensisijaisesti eläköitymisen yhteydessä vapautuviin virkoihin. Vähennystä ei kohdenneta SM:n, YM:n ja LVM:n toimintoihin. Vaikuttavuus- ja tuottavuusohjelman säännöt otetaan huomioon.

HTV	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	TP	TP	TAE	TTS	TTS	TTS	TTS	TTS
Htv (2007:117)	123	199	217	218	217	216	216	216
Tuottavuusohjelma (kum. lkm)	-9	-13,6	-13,6	-13,6	-14,6	-15,6	-15,6	-15,6
Muut muutokset (kum. lkm)		+104	+112	+113	+113	+113	+113	+113

Sis. 1 htv/v vv. 2012-2013 YM:n CE-merkittyjen rakennustuotteiden markkina- ja valvontaan. Erikseen esitetään, että myös vv. 2014-2015 lisätään yhteensä 2 htv.

Määräraha

Tehtävien laajentumisen pysyvät menolisäykset esitetään kehittämissuunnitelmassa.

Peruslaskelman mukainen rahoitus vuosille 2012–2017 on esitetty alla olevassa taulukossa.

Rahoitus (1000 €)	2010 TP	2011 TP	2012 TA	2013 TAE	2014 TTS	2015 TTS	2016 TTS	2017 TTS
TEM	11 510 ¹	15 512	18 300	18 269	18 470	18 415	18 415	18 415
- Lisätalousarvio	48	757	285					
- Siirtyvä erä (SE)	661 ²	497	1 116	500	500	500	500	500
TEM yhteensä	12 219	16 766	19 201	18 769	18 970	18 915	18 915	18 915
Muu rahoitus								
SM rahoitus	520	540	540	540	540	540	540	540
YM rahoitus	403	486	751	874	874	874	874	874
LVM rahoitus	135	135	135	135	135	135	135	135
Muu rahoitus yht	1 058	1 161	1 426	1 546	1 546	1 546	1 546	1 546
Kokonaisrahoitus yhteensä								
Tulot (12.30.20)	1 147	1 954	3 280	2 530	2 530	2 530	2 530	2 530

¹ ei sis. Kainuun ELY:lle siirrettyä 30 000 euroa

² ei sisällä Kainuun ELY:lle siirrettyä 7 000 euroa

Tukes**TTS 2014 – 2017****Kehittämismuutokset**

5.10.2012

Perustelumuistio

Turvallisuus ja kemikaalivirasto (Tukes) esittää menokehystä tarkistettavaksi seuraavasti:

Tukesin tehtäväksi on tullut ja tulossa asetusten ja direktiivien edellyttämiä uusia viranomaistehtäviä erityisesti tuotevalvonnassa kuten REACH-, CLP-, kasvinsuojelua- ja biosidi- sekä rakennustuoteasetukset, ja torjunta-aineiden kestävä käytön direktiivi, EU:n markkinavalvonnan yleisestä tehostamisesta aiheutuvat lisätehtävät (NLF), energiamerkintädirektiivit, ns. EcoDesign- ja palveludirektiivit, ADR- ja RID- puitedirektiivien sekä kuljetettavien painelaitteiden direktiivin yhdistäminen (LVM). Muutokset lisäävät Tukesin tehtäviä. Nykyisellä henkilöstöllä ei lisääntyvää tehtävämäärää kyetä hoitamaan. Lisähenkilöstön tarve on yhteensä 4 htv (2 EcoDesign- valvonta (TEM 1 ja YM 1 htv)) ja 2 rakennustuotevalvonta (YM)).

Tukesin tehtäväalueiden laajenemisen (kemikaalituotevalvonta ja uuden kaivoslain tehtävät, 2011) yhteydessä jäi Tukesin toiminnan perusrahoitus alimitoitetuksi. Rahoitusvaje aiheutuu pääosin Tukesin toimintamallista, jossa käytetään paljon ulkoisia asiantuntijapalveluja, mm. tietohallinnossa, viestinnässä, tukipalveluissa sekä T&K- toiminnassa. Tukesin toimintojen osittaiset alueellistamiset ovat myös aiheuttaneet perusmenojen lisäyksiä (vuokrat, tietoliikenne, atk-käyttöpalvelut). Myös T&K- toiminnan rahoitus on riskiperusteisen toimintamallin pitkäjänteiseen kehittämiseen riittämätön. T&K- toiminta on edellytys riskiarviointiin perustuvalla valvonta- ja viestintätoiminnalle ja osa Tukesin kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä. Viestintä on tehokas ja taloudellinen tapa aikaansaada turvallisuutta ja luotettavuutta. Kaivosviranomaistehtävissä toiminnat Rovaniemellä ja Helsingissä sekä vanhan ja uuden kaivosrekisterin käyttö aiheuttavat usean vuoden ajan päällekkäiskustannuksia.

Muutosehdotuksessa on huomioitu 1 (+ 1/YM) htv 2014, 1 htv 2015/YM ja 1 htv 2017 (YM). Lisäksi on huomioitu tila-, ICT- järjestelmien kehittämis- ja ylläpitokulut, matka-, tietoliikennekulut sekä lisäykset T&K- toimintaan ja viestintään. Alueellistamisen menolisäykset on huomioitu muissa menoissa.

Muutosehdotuksessa ei ole huomioitu uuden kemikaalilain mukaisia henkilöstötarpeita (5 kunallinen kemikaalien markkinavalvonta +2 työsuojeluviranomaisten kemikaalivalvonta +2 biosidit + 1 SYKEstä siirtyvä f-kaasujen valvonta).

Muutosehdotus (1000 €) <i>(YM:n osuus suluissa)</i>	2014	2015	2016	2017
- lisähenkilöstö:				
• EcoDesign (1 htv 2014/TEM ja 1 htv 2017/YM)	70	70	70	70 (+70)
• rakennustuoteasetuksen (EU 305/2011) tehtävät (1 htv 2014, 1 htv 2015/YM)	(70)	(140)	(140)	(140)
- muut menot (ICT, ostopalvelut)	270	270	270	270 (+75)
- T&K	120	120	120	120
Lisäys yhteensä	460 (+70)	460 (+ 140)	460 (+140)	460 (+285)